

Länsstyrelsen
Örebro län

Hans Ljungkvist
Direkt: 019-19 39 02
hans.ljungkvist@t.lst.se
Fax: 019-19 30 10

Skötselplan för naturreservatet Tjuråsen

Syftet med reservatet

Området förklaras som naturreservat med syftet att bevara biologisk mångfald och skydda värdefulla naturmiljöer.

Skogsbestånden och myrarna ska bevaras långsiktigt. Myrarnas naturliga vegetation, struktur och hydrologi ska skyddas mot ingrepp. Skogsbestånden ska ges möjlighet att utvecklas i riktning mot naturskog. Förekomst och etablering av organismer som är knutna till orörda våtmarker och som saknas eller missgynnas i normalt brukad skog ska gynnas och säkerställas. Åtgärder ska vidtas för att underlätta områdets tillgänglighet för friluftsliv.

Uppgifter om reservatet

Naturreservatets namn	Tjuråsen
RegDOS-id	2013410
Totalareal	466 ha
Ägoslag	Produktiv skogsmark: 290 ha, myr: 156 ha, vatten: 16 ha, övrig mark: 4 ha
Nyttjanderätter	Jakt
Markägare	Naturvårdsverket
Förvaltare	Länsstyrelsen

Reservatets bevarandevärden

Biologiska bevarandevärden

Området har höga naturvärden knutna till naturskogsartad och brandpräglad boreal skog med ett stort inslag av orörda myrmarker.

Terrängen är kraftigt uppbruten av höjdryggar och sprickdalar. Moräntäcket är ställvis grovblockigt. Detta gör området svårtillgängligt vilket har bidragit till att något storskaligt skogsbruk inte förekommit. Inte heller gallringsavverkning har skett under senare decennier.

Skogen som täcker 60 % av reservatsarealen är i huvudsak en talldominerad barrblandskog med ett litet inslag av lövträd. Skogstyperna uppvisar en spännvidd mellan mager hållmarkstallskog på höjderna och grov granskog i sprickdalar med bäckar och rörligt grundvatten. Här finns också en viss koncentration av lövträd och död ved. Skogens åldersspridning är stor med en tyngdpunkt på medelgamla och äldre bestånd. Närmare 30 % av skogsmarksarealen utgörs av skog som är äldre än 110 år. Mycket gamla överståndare står utspridda av både tall och gran. Brandspår finns i form av brandljud på tallstubbar och mer sällsynt på levande tallar.

Terrängformerna och närheten till Svartälven bidrar till områdets påtagligt fuktiga mikroklimat vilket är en förutsättning för en artrik kryptogamflora.

Ett stort antal naturskogsanknutna arter, däribland flera rödlistade, har påträffats i området.

Bevarandevärden för friluftslivet

Reservatet är stort och har en dramatisk topografi. Utblickarna över landskapet är många då höjdskillnaderna är stora. Skogen är till stora delar orörd och uppvisar en stor variationsbredd. Skogsbestånden växlar med myrar av olika format. Med en välplanerad stigdragning är området lämpligt för vandring och naturupplevelser.

Allmän skötselriktning

Skogsbestånden skall genom naturliga processer fortsätta att utvecklas i riktning mot naturskog. Naturvårdsbränning i utvalda bestånd med efterföljande fri utveckling kan komma ifråga. Genom fri utveckling bildas en naturlig variation hos strukturella egenskaper som trädåldrar, dimensioner, höjdskiktning, stamtäthet och trädslagsblandning. Grundläggande är en naturlig omsättning av träd som orsakas av störningspåverkan eller interndynamik. På så sätt kan produktionen upprätthållas av gamla träd samt lågor och andra former av död ved som bildar substrat eller underlag för mossor, lavar, svampar och insekter.

Våtmarkernas naturliga hydrologi och vegetation skall bevaras och endast förändras genom naturliga processer.

Förekomst och etablering av organismer som är knutna till orörda våtmarker och som saknas eller missgynnas i normalt brukad skog skall gynnas och säkerställas.

Reservatet skall i lämplig omfattning göras tillgängligt och åskådligt för besökare.

Källor

- Naturvårdsverket. 2004. Skyddsvärda statliga skogar – Svealand utom Dalarnas län. Rapport 5341. Januari 2004.

Skötselområden – bevarandestatus och åtgärder

Skötselområde 1

Detta skötselområde omfattar hela reservatet.

Följande egenskaper indikerar gynnsam bevarandestatus:

- Arealen skog äldre än 100 år understiger ej 50 % av totalarealen produktiv skogsmark.
- Volymen död ved (stamvirke, stående eller liggande) är minst 20 m³sk/hektar.
- Våtmarkernas hydrologi saknar påverkan av vattenregleringar.

Skötselåtgärder

Inga åtgärder erfordras med undantag av eventuell naturvårdsbränning.

Anordningar för friluftsliv

Ingångar till reservatet och stigar

Iordningställande av en ingång vid den väg som går in i reservatets norra del. Framröjning och uppmärkning av en stigslinga.

Rastplatser

Anläggande av minst 1 rastplats med eldstad utmed stigen.

Parkeringsplatser

Anläggande av 1 parkeringsplats vid reservatets ingång dimensionerad för högst 5 bilar.

Informationstavla och skylt

Uppsättning av tavla med skylt vid parkeringsplatsen.

Vägvisning

Uppsättning av skylt för vägvisning från närmast allmänna väg.

Reservatsgränsmarkeringar

Dessa görs utifrån Lantmäteriets inmätning och gränsutsättning och för övrigt i enlighet med Naturvårdsverkets anvisningar.

Tillvaratagande av stormfällda träd samt underhåll av stigar

Stormfällda träd eller lågor överhuvudtaget får inte upparbetas och bortföras från reservatet. Större träd som hindrar stigarnas framkomlighet skall dock flyttas och får då om nödvändigt kvistas och kapas. Grövre träd får endast kapas så att en stiglucka uppstår. Träddelarna vid sidan om stigen skall ligga kvar.

Uppföljning av skötselåtgärder

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av skötselåtgärder sker senast i slutet på det år då åtgärder har utförts. Den som Länsstyrelsen anlitat för skötseluppdrag ansvarar för dokumentation av vad som genomförts och när det har skett.

Uppföljning av bevarandestatus

Ett program för uppföljning av reservatets bevarandemål skall senast år 2010 ha utarbetats av Länsstyrelsen. En basinventering av lämpliga parametrar skall ingå i programmet.

Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Skötselåtgärd	När	Prioritet
Framtagande och uppmärkning av stigslinga.	Senast 2010	1
Anordnande av parkeringsplats.	Senast 2010	1
Uppförande av rastplats med eldstad.	Senast 2010	1
Uppsättning av informationstavla och skylt.	2008	1
Uppsättning av vägvisningsskyltar.	Senast 2010	1

SKÖTSELPLAN
2007-12-07

Dnr: 5112-17853-2007

Anbringande av reservatsgränsmarkeringar.	2008	1
Uppföljning av skötselåtgärder.	Senast i slutet av utförandeåret	1
Uppföljning av bevarandemål.	Enligt program som skall upprättas av Lst 2010	1
Tillsyn av reservatsgränsmarkeringar.	Vart 6:e år	1